

KUNNOSSA KAIKEN IKÄÄ –OHJELMA

MUISTIO

JOHTORYHMÄN KOKOUS

4.3.2004

Aika torstai 4.3.2004 klo 10.00

Paikka SLU-talo, Kilpa-kabinetti

Läsnä Timo Haukilahti puheenjohtaja
 Mari Miettinen
 Elina Karvinen
 Rainer Anttila
 Erkki Hulkkonen
 Veikko Vihko
 Tapani Melkas
 Jorma Savola
 Ilkka Vuori
 Veli-Matti Risku
 Matti Ojala

Jyrki Komulainen esittelijä
Katja Rajala sihteeri

Pirkko Rönkkö läsnä muistion kohtien 1-3 ajan

Estyneet Tor Jungman
 Mikael Fogelholm
 Anu Mustonen

Asiat

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja Timo Haukilahti avasi kokouksen ja toivotti kaikki johtoryhmän jäsenet sekä Mikkelin kaupungin liikuntasihteerin Pirkko Rönkön tervetulleiksi kokoukseen.

2. Edellisen kokouksen muistio

Edellisen kokouksen muistio todettiin kokouksen kulun mukaiseksi

3. Mikkelin kaupungin KKI-hanke ”Tuu siäkii liikkuu”

Mikkelin kaupungin liikuntasihteeri Pirkko Rönkkö kertoi johtoryhmälle kaupungin KKI-hankkeesta ”Tuu siäkii liikkuu”. Kyseessä on kaupungin henkilöstölle suunnattu hanke, jonka käynnistymisen edellytys oli toimiva yhteistyö Etelä-Savon Liikunta ry:n kanssa.

Vuonna 2001 noin 59 prosenttia kaupungin henkilöstöstä oli yli 45-vuotiaita. Kuntaliitoksen myötä hankkeen kohderyhmänä on kolmen entisen kunnan työntekijät (Mikkelin kaupunki, Mikkelin maalaiskunta, Anttolan kunta). Työntekijöiden keski-ikä oli vuonna 2000 47,6 vuotta. Hankkeelle on nyt myönnetty KKI-hanketukea kolme kertaa.

Hankkeen koordinaattorina toimii Etelä-Savon Liikunta ry:n terveysliikunnan kehittäjä Liisa Haikonen, jonka työajasta noin kaksi kolmasosaa menee kaupungin KKI-hankkeen pyörittämiseen. Hankkeella on kolmesta neljään kertaa vuodessa kokoontuva ohjausryhmä, jonka puheenjohtajana on kaupungin hallituksen puheenjohtaja. Työryhmä ”Mikki” on puolestaan koottu päivähoidon, terveystoimen, työsuojelun, työterveyshuollon, teknisen keskuksen, liikuntatoimen sekä ympäristöpalveluiden edustajista. Ryhmä kokoontuu tarvittaessa.

Hankkeen käynnistysvaiheessa järjestettiin työntekijöille avoimet luennot ravinnosta ja liikunnasta. Lisäksi järjestettiin työyksikkökohtaisia luentoja. Varsinainen toiminta käynnistyi vuoden 2002 aikana. Hankkeen toiminta koostui työyksiköiden pysyvistä ja kurssimuotoisista liikuntaryhmistä, terveyspäivistä, liikuntailtapäivistä, erityisesti miehille suunnatusta toiminnasta (luennot, sauvakävely, saunominen) sekä kaikille työyksiköille avoimista miesten ja naisten kuntojumpparyhmistä. Lisäksi osa kaupungin henkilöstöstä osallistui Työpaikkaliikunnan festivaaleille. Toiminta on jatkunut samansuuntaisena vuosina 2003 ja 2004. Vuonna 2003 painopiste siirtyi yhä enemmän käytännön toimintoihin ohjaustoimintaa lisäämällä sekä kouluttamalla liikuntavastaavia. Työterveyshuolto antoi läheteitä niska-hartiajumppaan, joka osoittautui erittäin suosituksi. Vuonna 2004 on lisätty työyksikkökohtaisia eri lajien tutustumiskertoja toiveiden mukaan. Tulossa on myös luento liittyen tyypin 2 diabetekseen. Pirkko Rönkön mukaan hankkeella on pulaa vertaisohjaajista sekä sisäliikuntatiloista.

Hankkeen tiedotuskanavina ovat toimineet sähköposti, paperitiedotteet sekä jokaiselle työntekijälle kotiin tuleva henkilöstölehti HELMI. Muutaman esimiehen antavat työntekijöiden käyttää puoli tuntia viikoittaista työaikaan liikuntaan.

Hankkeen työryhmän tavoitteena on saada vakituinen henkilö vastaamaan kaupungin henkilöstön kokonaisvaltaisesta hyvinvoinnista. Hanke on saanut KKI-avustusta 11 700 euroa vuonna 2002, 10 000 euroa vuosina 2003 ja 2004. Kaupungin oma rahoitus on ollut samaa luokkaa, lisäksi työyksiköt ovat panostaneet toimintaan jonkin verran.

Tapani Melkas kysyi Pirkko Rönköltä tämän esityksen päätteeksi, onko hankkeen toiminnan vaikuttavuudesta tehty seurantaa. Hän tiedusteli myös, onko Mikkelissä laadittu kaikkia kuntalaisia koskeva terveysliikuntastrategia.

Pirkko Rönkön mukaan varsinaista vaikuttavuuden seurantaa ei ole. Hänen mukaansa kuitenkin esimerkiksi naisten kuntojumpparyhmässä on ollut parikymmentä naista, jotka eivät ole koululiikunnan jälkeen harrastaneet ollenkaan liikuntaa. Koko kuntalaisia koskevaa terveysliikunnan strategiaa ei vielä ole, mutta kaupungin hyvinvointipoliittista selvitystyötä jatketaan – toivottavasti sen seurauksena saadaan laajempi terveysliikunnan/hyvinvointipoliittinen strategia.

Ilkka Vuori kysyi, millaisia painotuksia järjestäjät ovat tehneet sisä- ja ulkoliikunnan välillä. Rönkön mukaan varsinaisia painotuksia ei ole tehty, vaan liikuntaa on järjestetty toiveitten mukaan. Toisaalta osallistujat jotenkin mieltävät työnantajan järjestämän liikunnan sisäliikunnaksi, erityisesti toivotaan uimahallissa ohjattua toimintaa.

Matti Ojala puolestaan kysyi, miksi Mikkelissä ei ole tehty koko kunnan kattavaa terveysliikunnan strategiaa. Tarvittaisiinko tähän ulkopuolista apua? Pirkko Rönkön mukaan apu otetaan mielellään vastaan, jos sellaista on tarjolla. Samalla hän totesi kolmen kunnan kuntaliitoksesta kuluneen vasta kolme vuotta. Aika on mennyt kolmen kunnan erilaisten käytäntöjen yhteensovittamiseen, yhdessä tekemisen oppimiseen. Kansalaisopiston kanssa järjestetään hyvinvointipoliittinen iltapäivä, jonka aikana toivottavasti myös terveysliikuntastrategia on esillä.

Veli-Matti Risku halusi tietää, miten kaupungin työntekijöitä on kannustettu työmatkaliikuntaan. Rönkön mukaan työmatkaliikkumista on pyritty aktivoimaan järjestämällä peseytymis- ja pukeutumistiloja sekä tiloja varusteiden säilyttämistä varten.

Timo Haukilahti totesi, että hankkeen myötä on luotu hyvä pohja laajemman terveysliikuntastrategian kehittämiseen. Onhan kaupungin johto hyvin sitoutunut hankkeeseen ja yhteistyö liikunnan aluejärjestön kanssa on tiivistä.

Elina Karvinen kysyi, onko kotihoidon tai muuten vanhusten parissa työskenteleville järjestetty omaa toimintaa (samalla tavalla kuin perhepäivähoitajille). Rönkön mukaan ei ole järjestetty, mutta työterveyshuollon kautta heitä on ohjattu paljon niska-hartiajumppaan. Elina Karvinen totesi, että joissain tapauksissa voisi olla hyvä idea järjestää liikuntaryhmä yksinäistä hoivatyötä tekeville (perhepäivähoitajat, kotipalvelun työntekijät jne.).

Ilkka Vuori totesi, että KKI-avustus on merkittävä osa hankkeen rahoitusta. Vuosi kysyikin, miten toiminta jatkuisi, jos avustusta ei jostain syystä enää myönnettäisi. Pirkko Rönkö kertoi toiminnan jatkuvan lähes ennallaan niissä työyksiköissä, joissa johto on sitoutunut hankkeeseen.

Erkki Hulkkonen totesi lopuksi, että hanke on toteutettu hyvään aikaan kuntaliitoksen tapahduttua. Tilanne on varmasti aiheuttanut työntekijöille ylimää-

räistä stressiä, jolloin työhyvinvoinnista on erityisesti huolehdittava. Myös Veli-Matti Risku toi esille hankkeenmerkittävyyden. Vaikka Mikkelissä ei olekaan vielä laadittu koko kuntaa kattavaa hyvinvointistrategiaa, on kaupungin henkilöstöstä huolehtiminen iso haaste. Onhan kaupunki todella suuri työnantaja.

4. Katselmus 2004 ja 2005

Jyrki Komulainen kertoi Seinäjoen katselmusjärjestelyiden sujuneen hyvin. Osallistujia on tulossa noin 300.

Vuoden 2005 katselmusta kaavailtiin alun perin Turkuun. Ajankohta ei kuitenkaan ollut hyvä, sillä aluejärjestö on vuonna 2005 tiiviisti mukana terveys-messujen järjestelyissä. Katselmus järjestettäneen Turussa vuonna 2006.

Vuoden 2005 katselmuksesta on käyty neuvotteluita Hämeen Liikunta ja Urheilu ry:n kanssa. Messut järjestettäisiin Hämeenlinnassa, Verkatehtaalalle on valmistumassa uudet kokoustilat tämän vuoden aikana.

Haukilahti totesi, että katselmus järjestetään 17.-18.3.2005 Hämeenlinnassa, vuonna 2005 Turussa.

5. KKI vuoden 2004 jälkeen

KKI-ohjelman toimintasuunnitelma kolmannelle toimikaudelle pitäisi saada valmiiksi hyvissä ajoin. Haukilahden mukaan haasteita ovat ainakin ikääntymisen painottaminen sekä erityisliikunnan sisällyttäminen KKI-ohjelmaan. Samalla on selkiytettävä mukana olevien eri tahojen roolijako.

Seuraavassa johtoryhmän jäsenten ajatuksia kolmannen toimikauden sisällöstä keskustelun pohjaksi:

Tapani Melkas:

- Ikääntymisprosessi hyvin keskeinen
- Työikäisen väestön jatkuva vanheneminen
- Erityisliikunnan mahdollisimman hyvä integroiminen tavalliseen KKI-toimintaan, ei erikseen korostetusti esille
- Eri tahojen roolien selkiyttämiseksi mahdollisesti jonkinlaiset kumppanuussopimukset
- Uusien mahdollisten yhteistyötahojen miettiminen
- Ohjelma pyörinyt jo kymmenen vuotta, joten toiminta toistaa helposti itseään (vaikka onkin ollut onnistunutta) -> vaihtelevuutta voisi hakea esimerkiksi toteuttamalla kolmas toimikausi vuosittain vaihtuvien teemojen ympärille (esimerkiksi ylipaino, liikunta ja mielenterveys jne.)

Veli-Matti Risku:

- Tähän asti on keskitytty paljon siihen, miten eri toimijat liikuttavat ihmisiä
- Jatkossa voisi miettiä tarkemmin sitä, miksi joku ihminen on saatu liikkeelle, miten ihminen on löytänyt liikunnan -> tiedon jakaminen

Matti Ojala:

- Yhteistyöministeriöiden liikuntatoiminta paremmin esille

Timo Haukilahti (viitaten Ojalan kommenttiin):

- Yhteistyöministeriöt ovat olleet erittäin tarkkoja reviireistään – yhteishankkeita on syntynyt vähitellen, vaikka työ on ollut hidasta

Elina Karvinen:

- Painopisteen siirtäminen myös liikkuviin ihmisiin järjestäjätahojen ohella, laadullinen parannus ja asiakkaiden kuuleminen
- (samoilla linjoilla Riskun kanssa) -> Miksi ihmiset ovat lähteneet liikkeelle? Miksi tietyt liikkumattomat eivät ole innostuneet?
- Elämäntapakysymysten liittäminen liikuntaan, sosiaalisuus, yhteisöllisyys
- Mitä erityisliikunnalla tarkoitetaan? Koskeeko erityisryhmät suunnitelmassa vain fyysistä kyvyttömyyttä vai ovatko myös sosiaalisesti syrjäytyneet erityisryhmää?

Ilkka Vuori:

- Mitkä asiat vaikuttavat liikuntakäyttämiseen, liikuntakäyttämisen raamit? Mikä on tarpeellista ja mikä mahdollista? Mihin kannattaa kiinnittää huomiota ja millä keinoilla?
- KKI-ohjelmalla osittainen vastuu siitä, millainen kuva terveysliikunnan kehittämisestä muodostuu. Onko terveysliikunnan edistäminen tuloksellista toimintaa?

Elina Karvinen:

- Ulkona liikkuminen!
- Esimerkiksi ikääntyneiden kohdalla tärkeää, kun ulkona liikkuminen loppuu, tie laitokseen on lyhyt
- Ulkona liikkumisesta syrjäytyminen syrjäyttää elämästä

Jorma Savola:

- Mukana olevien tahojen roolien selkiyttäminen on tärkeää

Ilkka Vuori:

- Ulkona liikkuminen on ollut suhteellisen vähän esillä
- Ulkona liikkumisen korostaminen olisi huomattava painopistemuutos
- Tavoitteita asetettaessa pohdittava, pyrkiikö KKI-ohjelma edelleen saamaan uusia liikkujia vai pyritäänkö vaikuttamaan liikunnan perustekijöihin

Jorma Savola:

- Ulkoliikunnan korostamisen myötä mukaan tulisi paljon uusia tahoja

Matti Ojala:

- Onko tietoon pohjautuva kehittämistoiminta mahdollista (tutkimuksen tuki toiminnalle)?
- Vaatisi resursseja

Rainer Anttila:

- Onko kilpailuttamisen malli edelleen hyvä, vai pitäisikö siitä luopua?

Ilkka Vuori:

- Kilpailuttaminen tuottanut hyviä tuloksia, sitä kannattanee jatkaa
- Tueksi mallihankkeiden toteuttaminen jollakin paikkakunnalla

Tapani Melkas:

- Vahvistettava ihmisten kykyä arvioida omaehtoista liikuntaa ja sen riittävyyttä

Timo Haukilahti:

- Antavatko ikääntyneiden liikunnan laatusuositukset vastauksia Melkaksen esittämään kysymykseen?

Mari Miettinen:

- Osittain, osatavoitteena on, että ikäihmiset osaisivat vaatia laadukkaita palveluita

Elina Karvinen:

- Ikääntyneiden laatusuositukset on kuitenkin kirjoitettu teoreettisesta lähtökohdasta, ei kansankielellä, joten työtä riittää

Ilkka Vuori:

- Omaehtoisen liikkumisen korostaminen tärkeää liikunnan jatkuvuuden kannalta

Timo Haukilahti päätti kolmatta toimikautta koskevan keskustelun tältä erää. Hän korosti, että yhteistä terveysliikunnan verkkoa on pyrittävä edelleen vahvistamaan. Voidaanko eri järjestöjen omia terveysliikunnan tavoitteita jotenkin liittää KKI-ohjelman toimintasuunnitelmaan? Ulkona liikkumiseen kannattaa Haukilahden mielestä ehdottomasti panostaa. Uusia liikkujia on edelleen tavoiteltava, sillä ohjelmalta menee pohja, jos tämä unohdetaan. Tämä ei kuitenkaan sulje pois liikuntapalveluiden/liikunnan laadun kehittämistä niiden osalta, jotka jo liikkuvat (myös uusille liikkujille suunnattujen palveluiden laatuun kiinnitettävä huomiota). Kolmannen kauden toteuttaminen vuosittain vaihtuvien teemojen ympärille on hyvä idea.

6. Muut asiat

Timo Haukilahti kertoi, että ministerit Hyssälä ja ???? pitävät tiedotustilaisuuden TELI-neuvottelukunnasta 25.5. klo 14.30 Säätytalossa.

Seuraava johtoryhmän kokous on 22.4. klo 13.30 sosiaali- ja terveysministeriön tiloissa. Kevään viimeinen kokous järjestetään 31.5. klo 11.00, paikka ilmoitetaan myöhemmin.

7. Timo Haukilahti kiitti osallistujia ja päätti kokouksen.

JOHTORYHMÄN KOKOUS

31.8.2004

Aika torstai 31.8.2004 klo 9.00 – 11.15

Paikka SLU-talo, Kisa-kabinetti

Läsnä	Timo Haukilahti Mari Miettinen Elina Karvinen Rainer Anttila Jorma Savola Veikko Vihko Tapani Melkas Päivi Moisio Ilkka Vuori Tor Jungman	puheenjohtaja
	Jyrki Komulainen Katja Rajala	esittelijä sihteeri

Estyneet Mikael Fogelholm
 Anu Mustonen
 Erkki Hulkkonen
 Veli-Matti Risku
 Matti Ojala

Asiat

1. Kokouksen avaus

KKI-johtoryhmän kokous avattiin klo 9.00.

2. Ilmoitusasiat

Jyrki Komulainen kertoi, että KKI-ohjelman arviointiryhmä on parhaillaan kirjoittamassa lopullista arviointiraporttia. Johtoryhmän toimistolle lähettämät kommentit liittyen arviointiryhmän väliraporttiin on toimitettu arviointiryhmälle.

European College of Sport Sciences –organisaation vuosittain järjestämä kongressi on vuonna 2007 Jyväskylässä. Terveysliikunta tulee olemaan vahvasti esillä kongressissa.

3. KKI-ohjelma 2005 – 2009

Johtoryhmä keskusteli KKI-ohjelman kolmannen toimikauden teemoista ja painotuksista.

Erityisryhmät

Timo Haukilahti nosti esille kysymyksen erityisryhmistä ja totesi samalla, että järkevintä voisi olla erityisryhmiin liittyvän terveystuotamateriaalin tuottamisen tukeminen.

Jyrki Komulainen huomautti, että osa hanketuesta on jo mennyt tiettyjen erityisryhmien liikunnan tukemiseen (esim. kansanterveysjärjestöt ja –yhdistykset, palvelutalot, kunnan sosiaali- ja terveystoimi). Lisäksi KKI-ohjelma toteutti yhteistyössä Ikäinstituutin kanssa ikääntyneiden liikuntaan liittyneen aluekierroksen. SOVELI ry:n kanssa toteutetaan erityisryhmien liikuntaan liittyvä aluekierros 2004-2005.

Tapani Melkas piti tärkeänä sitä, ettei erityisryhmiä nosteta kovin vahvasti esille – materiaalituotannon tukeminen voisi olla hyvä ratkaisu.

Kohderyhmä

Kevään viimeisessä kokouksessa tuli esille kohderyhmän laajentaminen alaspäin, mikä ei Melkaksen mukaan ole järkevää.

Päivi Moisio kysyi tarkemmin kohderyhmän painotuksista. Haukilahden mukaan keskustelu kohderyhmästä jatkuu seuraavassa kokouksessa, kuitenkin perusajatus on edelleen yli 40-vuotiaat.

Poikkihallinnollinen yhteistyö

Hankekilpailu on lisännyt hyvin vuorovaikutusta kentän kanssa, mutta jatkon kannalta on Melkaksen mielestä pohdittava sitä, sirotellaanko rahaa hanketuen kautta liian pieniin osiin. Pitäisikö suosia isompia hankkeita? Hankkeilta voisi edellyttää hankesuunnitelman yhteydessä myös suunnitelman siitä, miten kyseinen toimintatapa olisi sovellettavissa muilla paikkakunnilla. Melkas piti tärkeänä myös toimijoille suunnattujen erilaisten työkalujen kehittämistä sekä viestintään panostamista.

Ilkka Vuori pohti myös uusien ideoiden testausta hankekilpailun kautta: Voisiko kolmannella kaudella myöntää tukea kattaviin ”paikallisiin KKI-ohjelmiin”, joiden avulla hankkeet ”pakotettaisiin” tiiviiseen paikalliseen yhteistyöhön? Kuntien osuus olisi ohjelmissa keskeinen. Näin syntyisi monitasoisia, suurehkoja hankkeita, joilla olisi hyvät edellytykset muodostua pysyväksi toiminnaksi.

Jorma Savola huomautti, että terveysliikunnan kehittäminen kunnissa vaatii ennen kaikkea poikkihallinnollista yhteistyötä, jota myös kunnan poliittisen johdon on tuettava. Poikkihallinnollista yhteistyötä voisi korostaa selvästi myös hanketukikriteereissä. KKI-ohjelma voisi hyvin tukea kuntien poikkihallinnollisen yhteistyön kehittymistä.

Tor Jungman piti hyvänä ajatusta kunnallisista tai alueellisista KKI-ohjelmista, joissa poikkihallinnollisuus on keskeisessä asemassa. Voisiko joillekin onnistuneille paikallisille KKI-hankkeille hakea tahoja, joka pyrkisi laajentamaan hankkeen toiminnan maakunnalliseksi?

Jyrki Komulainen huomautti, että poikkihallinnollisuuden lisääminen vaatii työtä, sillä Kuntaliiton ja KKI-ohjelman keväällä 2003 toteuttaman selvityksen mukaan vain noin kymmenen prosenttia kunnista oli laatinut poikkihallinnollisen terveysliikuntaohjelman.

Tapani Melkas kertoi, että kansanterveyslakiin on valmisteilla muutosehdotus, joka selkiyttäisi kuntien roolia väestön terveyden lisäämiseksi (tavoitteena kuntien poikkihallinnolliset hyvinvointi/terveysstrategiat).

Elina Karvisen mukaan muutamilta pienemmiltä kunnilta on tullut kyselyjä liittyen kuntien (ikäntyneiden) terveysliikuntaan liittyvien yhteistyöhankkeiden toteuttamiseen (esim. yhteiset koulutukset, kouluttajaverkostot).

Vuositeemoista käydyn keskustelun ydinkohdat:

- KKI-ohjelman ja järjestöjen välinen vuorovaikutus, samoja painotuksia samoina vuosina (Jungman)
- Tasa-arvo olisi parempi kuin sosiaalinen eriarvoisuus (Miettinen, Melkas)
- Arki- ja hyötyliikunta paremmin esiin kaikkina vuosina (Melkas, Karvinen)
- Toimintakyky parempi teema kuin lihasvoima (Melkas)
- Psykkisen hyvinvoinnin liittäminen vuositeemoihin, sopii hyvin esim. ulkona liikkumiseen (Vuori)
- Kahdelle teemalle (painonhallinta ja toimintakyky) yksi vuosi lyhyt, ovat mukana kahden vuoden ajan. Arkiliikunta, psyykinen hyvinvointi ja poikkihallinnollisuus tarkoitus pitää mukana kaikkina vuosina (Komulainen)

Viestintä

Ilkka Vuori huomautti viestintään liittyen, kuinka tärkeää olisi tukea nimenomaan paikallisen tason viestintää. Samalla on pohdittava, missä määrin viestinnässä panostetaan yleisölle suunnattuun viestintään, missä määrin ns. välittäjäportaalle suunnattuun viestintään.

Myös Melkas piti paikallista viestintää tärkeänä, mutta muistutti samalla, että se on sovittava yhteen valtakunnallisen viestinnän kanssa.

Päivi Moisio sanoi, että viestintä on kytkettävä vuositeemoihin ja vuosittaisiin painotuksiin ja viestintä on toteutettava hyvässä yhteistyössä eri tahojen kanssa. Valtakunnan tasolla yleisiä viestejä, asian esillä pitämistä – paikallisella tasolla konkreettisempia viestejä. Hankkeilta voisi hanketukien myöntämisen yhteydessä edellyttää myös tiettyä viestinnällistä vastuuta ja palkita toimiviksi osoittautuneita viestintämalleja. Hankkeen aikaisesta terveysliikuntaan liittyvästä viestinnästä pitäisi saada vakiintunutta toimintaa samalla tavalla kuin poikkihallinnollisesta yhteistyöstä.

Savolan mukaan viestinnän tuettava valittua strategiaa – Mitä strategiaa vuositeemat tukevat? Yksi päätavoitteista lienee poikkihallinnollisen yhteistyön tukeminen, jonka oltava esillä koko kolmannen kauden myös viestinnässä.

Suunnitteluseminaari

Ilkka Vuori toi esille ajatuksen suunnitteluseminaarin järjestämisestä syksyn aikana. Seminaariin kutsuttaisiin hyvin toimivien KKI-hankkeiden avainhenkilöitä ja kuultaisiin kolmatta toimikautta silmällä pitäen heidän näkemyksiään KKI-toiminnan yleisstrategiasta, koulutuksesta, viestinnästä, poikkihallinnollisuuden kehittämisestä jne. Idea sai johtoryhmältä kannatusta.

Keskustelu KKI-ohjelman kolmannen toimikauden sisällöistä jatkuu syksyn seuraavissa kokouksissa. Seuraavassa kokouksessa tarkastelun alla ainakin liikunnan aluejärjestöjen rooli, KKI-kuntaverkosto, suuret ikäluokat.

4. Kommentteja Kunnon Laivasta

Kunnon Laivaan liittyvät palautteet ja kokemukset ovat olleet pääsääntöisesti hyvin positiivisia. Laivalla kokeiltiin vertaisohjaajille suunnattua koulutuskokonaisuutta, mutta siitä saatujen kokemusten perusteella vastaavanlainen koulutus ei toimi ainakaan tällaisessa muodossa laivalla. Useat koulutukseen ilmoittautuneet eivät osallistuneet siihen, vaan kokivat laivan muun ohjelmatarjonnan vetävämpänä.

5. Muut asiat

KKI-johtoryhmä kokoontuu syksyn 2004 aikana seuraavasti:

Torstai 30.9. klo 14.30

Perjantai 5.11. klo 11.00

Maanantai 13.12. klo 12.00

6. Timo Haukilahti kiitti osallistujia ja päätti kokouksen klo 11.15.

KUNNOSSA KAIKEN IKÄÄ –OHJELMA

MUISTIO

JOHTORYHMÄN KOKOUS

30.9.2004

Aika torstai 30.8.2004 klo 14.30 – 16.15

Paikka SLU-talo, Kilpa-kabinetti

Läsnä	Timo Haukilahti Mari Miettinen Rainer Anttila Jorma Savola Veikko Vihko Tapani Melkas Ilkka Vuori Tor Jungman Matti Ojala Erkki Hulkkonen	puheenjohtaja
	Jyrki Komulainen Katja Rajala	esittelijä sihteeri

Estyneet Mikael Fogelholm
 Anu Mustonen
 Veli-Matti Risku
 Elina Karvinen

Asiat

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja Timo Haukilahti avasi kokouksen klo 14.30.

2. Edellisen kokouksen muistio

Edellisen kokouksen muistio todettiin kokouksen kulun mukaiseksi.

3. Ilmoitusasiat

Jyrki Komulainen kertoi, että KKI-ohjelman arviointiryhmä on viimeistelemässä raporttiaan. Pekka Oja, Pekka Rissanen sekä Anu Mustonen tulevan

seuraavaan johtoryhmän kokoukseen esittelemään loppuraporttiaan. Raportti lähetetään johtoryhmän jäsenille tutustumista varten ennen seuraavaa kokousta.

KKI-ohjelman kolmannen kauden suunnitteluseminaari pidetään Helsingissä tiistaina 16.11. klo 13-17. Suunnitteluseminaariin ovat tervetulleita kaikki johtoryhmän jäsenet. Lisäksi seminaariin kutsutaan edustajia KKI-ohjelman toiminnan kannalta keskeisistä tahoista.

4. Kohderyhmä & Hanketuki

Jyrki Komulainen kertasi edellisissä kokouksissa käydyin kohderyhmäkeskustelun pääkohdat. Ikäraja pysyy myös kolmannella toimikaudella samana (yli 40-vuotiaat).

Erityisryhmät

Eniten keskustelua on herättänyt erityisryhmien huomioiminen. Johtoryhmä on päättänyt keskusteluissaan siihen, että KKI-ohjelma voisi tukea kolmannella toimikaudella erityisryhmien liikuntaan liittyvää materiaalityöntoita. Koulutuksen osalta KKI-ohjelma on jo käynnistänyt aluekoulutukset yhdessä Soveltava Liikunta SoveLi ry:n kanssa. Koulutustilaisuuksia järjestetään Turussa, Lappeenrannassa, Jyväskylässä, Oulussa ja Siuntiossa vuosien 2004 ja 2005 aikana. Hanketukeen ei varata ”korvamerkittyä” rahaa erityisesti erityisryhmien liikuntaa toteuttaville hankkeille.

Matti Ojala totesi, että erityisryhmiä liikuttavilla hankkeilla ei ole mahdollisuuksia KKI-hanketukeen, mikäli määrälliset kriteerit ratkaisevat tukipäätöksissä. Jyrki Komulainen vastasi, ettei määrälliset tekijät ole automaattisesti ratkaisevia kaikkien hankkeiden osalta. Tapani Melkaksen mukaan hankkeita voisi informoida myös mahdollisuudesta integroida erityisryhmien liikunta osaksi hankkeen ns. normaalitoimintaa.

Timo Haukilahti päätti erityisryhmiä koskevan keskustelun toteamalla, että erityisliikunnan järjestöt saavat valtionapua liikuntatoiminnalleen. Joidenkin järjestöjen kohdalla valtionapu on niin pieni, ettei se mahdollista laadukasta materiaalityöntoita, joten juuri sitä voitaisiin tukea KKI-ohjelman kautta.

Ikääntyneiden liikunnan osalta KKI-ohjelma tulee tekemään yhteistyötä Ikääntyneiden voimaharjoitteluohjelman kanssa.

”Vuoren malli”

Johtoryhmä keskusteli hankkeiden tukemisesta Ilkka Vuoren ehdotuksen (liite 1) pohjalta. Ideaa paikallisista KKI-ohjelmista jalostetaan ja pilottihankkeet käynnistetään vuonna 2006. Keskustelun ydinkohdat:

- KKI-toiminnan kehittäminen suurempien kokonaisuuksien kautta (ns. paikalliset KKI-ohjelmat)
- Mallin kokeilu pilottihankkeiden kautta

- Valmistelu vuonna 2005, pilottihankkeiden toiminta käynnistyy vuoden 2006 alusta
- Pilottihankkeet ”tilataan”, ts. pyydetään erilaisilta tahoilta kokonaisvaltaiset suunnitelmat hankkeiden toteuttamiseen (esim. liikuntatoimi vetäjänä, seura vetäjänä, seutukunnallinen hanke)
- Pilottihankkeille koulutusta/konsultointia jo hankkeen suunnitteluvaiheessa
- Hankkeet (tai ainakin osa) mielellään sellaisilta paikkakunnilta, joilla ei vielä ole laajamittaista KKI-toimintaa
- Kunnan johtohenkilöstö sitoutettava hankkeisiin
- Hankkeille suunnattava taloudellinen tuki huomattava
- Taloudelliselle tuelle tarkat kriteerit (poikkihallinnollisuus yksi keskeisiä ehtoja)
- Koulutukseen/konsultointiin ei riitä yksistään KKI-toimiston resurssit – SLU-alueiden kanssa keskusteltava ja sitoutettava ne toimintaan alusta alkaen
- Pilottihankkeet eivät sulje pois pienempiä KKI-hankkeita (hanketuesta tietty osa suunnataan pilottihankkeisiin)

5. Suuret ikäluokat

Johtoryhmän jäsenet saivat kokouskutsun yhteydessä materiaalia liittyen suuriin ikäluokkiin. Johtoryhmälle lähetetään AVTK-tutkimustuloksiin liittyvät tiedot vapaa-ajan liikunnan harrastamisesta.

6. Muut asiat

KKI-johtoryhmän syksyn kokoukset:

Perjantaina 5.11. klo 11.00 SLU-talossa

Maanantaina 13.12. klo 12.00 Katajanokan Kasinolla

7. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja Timo Haukilahti kiitti osallistujia ja päätti kokouksen klo 16.15.

Liite 1 ”Vuoren malli”

Ilkka Vuori 2.9.2004

KKI-OHJELMA 2005 – 2009: Ehdotus paikallisten KKI-ohjelmien aikaansaamisen ja tukemisen ottamiseksi yhdeksi keskeiseksi toimintatavaksi

Viitaten johtoryhmän kokouksessa 31.8.2004 käytyyn keskusteluun ohjelman kolmannen vaiheen linjauksista ja esittämäni ajatukseen paikallisista KKI-ohjelmista tuon seuraavassa esiin asiaan liittyviä näkökohtia.

KKI-ohjelman perimmäisenä tavoitteena on edistää (keski-ikäisen ja iäkkään) väestön terveyttä tukevaa liikuntaa. Tällainen liikunta voi toteutua erillisenä vapaa-ajan harrasteena, osana muita harrasteita, arki- ja hyötyliikuntana ja osittain työssäkin. KKI-ohjelmassa päähuomio on kohdistettu vapaa-ajan harrasteliikunnan edistämiseen, mutta myös muut liikunnan toteutumisalueet työliikuntaa lukuun ottamatta voivat kuulua KKI-toimintojen piiriin.

Liikunta-aktiivisuuden kehityssuunnat osoittavat, mittauksiin liittyvät puutteellisuudet huomioon ottaen, että viime vuosina vapaa-ajan liikunnan harrastus KKI-ohjelman kohdeväestössä on säilynyt jokseenkin ennallaan ja muu liikunta on todennäköisesti vähentynyt.

Liikunnan lisäämisen teoriapohja ja kokemukset Suomesta ja muista maista osoittavat, että väestön liikunnan lisääminen, jopa sen säilyttäminen ennallaan, millä tahansa sen toteutumisalueella on mahdollista vain yhdistämällä useita liikunnan toteutumiseen vaikuttavia tekijöitä johdonmukaisesti toisiaan tukevaksi, pitkään vaikuttavaksi kokonaisuudeksi. Tämän kokonaisuuden osat on suunniteltava ja toteutettava siten, että ne vastaavat vaikuttamisen kohteena olevan väestön ja yhteisön tarpeita, toiveita ja mahdollisuuksia. Tällainen kokonaisuus voidaan toteuttaa parhaiten paikallisella tasolla ja se voidaan toteuttaa vain monien tahojen järjestelmällisenä yhteistoimintana.

Edellä esitettyyn viitaten esitän, että KKI-ohjelma 2005 –2009 ottaisi paikallisten KKI-ohjelmien kehittämisen edistämisen yhdeksi keskeiseksi toimintansa kohteeksi. Tämä merkitsisi mm. seuraavaa:

- paikallisuus: kunta, kunnan osa, kuntien ryhmä
 - ohjelma: useita eri toimintoja ja toimijoita sisältävä järjestelmällinen ja pitkäjänteinen, mielellään ainakin osiltaan jatkuvaksi tarkoitettu toimintojen yhdistelmä
 - paikallinen ohjelma: suunnittelu, voimavarat ja toteutus perustuvat ensisijaisesti paikallisiin tarpeisiin, toiveisiin ja mahdollisuuksiin
 - etuja:
- merkittävä, mielellään pääosa KKI-ohjelman voimavaroista kohdistettaisiin suurempien, monipuolisempien ja kestävämpien toimintojen edistämiseen ja sellaisten toimintamallien kehittämiseen, joilla liikuntaa voidaan edistää väestötasolla merkittävässä määrin ja pysyvästi
 - paikallisten ohjelmien pätevä suunnittelu ja tuloksellinen toteuttaminen edellyttää useiden liikunnan toteutumisaluiden huomioon ottamista ja niillä keskeisesti vaikuttavien toimijoiden, mm. kunnallisten elinten panosta ja yhteistoimintaa. Tämä puolestaan

edellyttää poliittisia päätöksiä. Paikalliset KKI-ohjelmat edistäisivät siten laajasti käsitetyn liikunnan aikaisempaa voimakkaampaa käsittelyä poliittisessa päätöksenteossa ja todennäköisesti liikunnan poliittisen painoarvon kasvua. Tämä on viimekädessä keskeinen edellytys liikunnan nykyistä voimakkaammalle ja tehokkaammalle edistämiseksi.

- ohjelmien toteuttamisessa voidaan hyödyntää aikaisemmin ao. yhteisössä ja muualla kehitettyjä ideoita ja toteutettuja hankkeita ja näitä voidaan ohjelman sisällä kehittää edelleen, usein aikaisempaa pitkäjänteisemmin, verkottuneesti ja suuremmin resurssein
- paikalliset KKI-ohjelmat tukisivat Valtioneuvoston periaatepäätöksessä terveysliikunnan edistämisestä esitettyä tavoitetta sisällyttää terveysliikunta kuntien hyvinvointisuunnitelmiin. Samoin ne todennäköisesti yleensä sisältäisivät toimenpiteitä lähiliikuntapaikkojen kehittämiseksi periaatepäätöksen esityksen mukaisesti.
- paikalliset KKI-ohjelmat tarjoaisivat ehkä tehokkaimman käyttöön saatavan mahdollisuuden edistää väestön liikunta-aktiivisuuden kannalta keskeistä tekijää, aktiivista elämäntapaa suosivan ilmapiirin ja normiston kehittymistä. Samoin ne antaisivat mahdollisuuksia painottaa eräitä KKI-ohjelmassa läpäiseviksi tarkoitettuja periaatteita kuten ulkoliikunnan, lähiliikunnan ja yhdenvertaisuuden edistämistä.

Esitetty toimintatapa merkitsisi varsin suurta muutosta nykyiseen käytäntöön, joskin jo toteutetuissa hankkeissa on erinomaisia esimerkkejä laajoista paikallisista ohjelmista. Pienten hankkeiden tukemisen väheneminen herättäisi epäilemättä eriäviä näkemyksiä. Jo jonkin aikaa on kuitenkin ollut nähtävissä, että uusia ideoita ei ole paljonkaan syntynyt ja suuressa osassa hankkeista osallistujamäärät ovat pieniä ja paljolti jo kohtalaisen aktiivisia. Uusi toimintatapa olisi syytä ottaa käyttöön asteittain kokonaan aikaisempaa hankekilpailua poistamatta mutta sitä edelleen kehittämällä, ja se edellyttäisi perusteellista valmistelua esimerkiksi tehokkaiden koulutus-, viestintä- ja konsultaatiopalvelujen tuottamiseksi. Kun uusi toimintatapa otettaisiin käyttöön esimerkiksi v. 2006, voisi paikallisten KKI-ohjelmien hankekilpailu kohdistua joko koko paikallisen ohjelman tai sen joidenkin osien tukemiseen taloudellisesti ja muilla tavoin.

KUNNOSSA KAIKEN IKÄÄ –OHJELMA

MUISTIO

JOHTORYHMÄN KOKOUS

5.11.2004

Aika perjantai 5.11.2004 klo 11-14

Paikka SLU-talo, Kisa-kabinetti

Läsnä Timo Haukilahti puheenjohtaja

Rainer Anttila

Veikko Vihko

Jorma Savola

Elina Karvinen

Mari Miettinen

Mikael Fogelholm

Matti Ojala

Pekka Oja

Jyrki Komulainen

Katja Rajala

esittelijä

sihteeri

Estyneet Tapani Melkas
Tor Jungman
Erkki Hulkkonen
Anu Mustonen
Veli-Matti Risku
Ilkka Vuori

Asiat

1 Kokouksen avaus

Puheenjohtaja Timo Haukilahti avasi kokouksen ja kiitti samalla KKI-ohjelman arviointiryhmää sen tekemästä työstä.

2 Edellisen kokouksen muistio

Edellisen kokouksen muistio todettiin kokouksen kulun mukaiseksi.

3 Ilmoitusasiat

Johtoryhmän suunnitteluseminaari pidetään 16.11.2004 Lauttasaarella, osoitteessa Heikkiläntie 7.

Arviointityöryhmän puheenjohtaja Pekka Oja esitteli johtoryhmälle arviointiryhmän loppuraportin. Hän esitteli raportin lopussa olevat arvioinnin johtopäätökset sekä kehittämis ehdotukset (arviointiraportti on lähetetty kokonaisuudessaan johtoryhmän jäsenille).

Ojan esityksen jälkeen johtoryhmä keskusteli arviointiryhmän tekemistä johtopäätöksistä ja kehittämis ehdotuksista. Seuraavassa keskustelun ydin kohdat:

Kohderyhmä

- Nuoret aikuiset tärkeä kohderyhmä, mutta jos kaikki entiset toiminnot säilytetään ja rinnalle tuodaan uutta, lisääntyykö pirstaleisuus?
- Nuoret aikuiset voidaan sisällyttää esimerkiksi laajempiin kehittämis hankkeisiin (Vuoren malli)
- Tuotteistamisongelma – asia esitettävä eri kohderyhmille eri tavoin – resurssit!
- Voisiko ratkaisu olla riskiryhmien etsintä eri ikäryhmistä, esimerkiksi IT-ala?
- KKI-ohjelman kohderyhmän laajentaminen vuoriin aikuisiin ei ole järkevää käytettävissä olevien resurssien vuoksi.
- STM:n Veto-ohjelmaan sisältyy kaikki työikäiset, myös nuoret aikuiset.
- Erityisryhmien kohdalla tuki suunnataan järjestöille koulutukseen ja materiaalityöntekijöihin.

Strategiset tavoitteet

- Onko vapaa-ajan liikunnan harrastaminen saavuttanut jo saturatiopisteensä?
- Arki- ja hyötyliikunnan korostaminen (luovuuden mahdollisuus, uusien toimintamallien etsiminen)
- Olosuhdeasiat ehdottomasti mukana jatkossakin
- Ei liikaa tavoitteita, muutama tarkoin valittu, joita seurataan tiiviimmin
- Onko ylhäältä alas –mallinen ohjaaminen KKI-ohjelman tehtävä (kehittämishankkeet/Vuoren malli)? Mietittävä tarkkaan!
- Pari pilotti/kehittämishanketta, jolloin nähdään, miten ylhäältä alas –malli toimii
- KKI-ohjelma pyörii julkisella rahalla, joten ennemmin tai myöhemmin eteen tulee kysymys, mitä on saatu aikaan. Tällöin kokemukset suu remmista kehittämishankkeista voivat antaa vastauksia.
- KKI-ohjelman piirissä on jo ollut osittain ylhäältä alas –toimintaa esimerkiksi aluekierrosten muodossa.
- Rahoituksen kannalta poliittinen merkitys sillä, että ohjelma tukee jatkossakin pieniä hankkeita pienillä paikkakunnilla

- Onko tarpeen miettiä kolmannen kauden aikana vaihtoehtoisia toimintamalleja/organisaatiotapoja KKI-toiminnalle?

Organisaatio

- Toimintatavan muutos vs. organisaation muutos?
- Ei tutkijoita toimistoon, verkottuminen tutkimuslaitosten kanssa
- Roolikeskustelu – mistä näkökulmasta kukin taho tulee mukaan johtoryhmään?
- Johtoryhmän kokousten luonteen muuttaminen
- Asiantuntijatyöryhmät tukemaan KKI-ohjelman toimintaa ja sen suunnittelua (esim. viestintäryhmä, kuntaryhmä)
- Terveystuon / viestinnän asiantuntemusta toimistossa vahvistettava (ei ole kysymys siitä, ettei toimistossa olisi terveydenhuollon tai viestinnän asiantuntemusta vaan siitä, millainen kuva muodostuu ulkopuolelle – esimerkiksi yhteistyö terveydenhuollon suuntaan voisi olla helpompaa, jos toimistossa olisi terveydenhuollon ammattilainen)
- Ratkaisuna esimerkiksi ”KKI-lääkärit” ostopalveluna
- Jos toimiston työmäärä lisääntyy, on työtehtäviä mietittävä tarkkaan, jotta ne eivät kuormita liikaa

Johtaminen ja hallinto

- Johtoryhmän käytävä tarkkaan läpi ohjelman toiminnalle asetettavat tavoitteet
- Samantapaisten hankkeiden verkostoitumisen edistäminen – esimerkiksi kokoamalla tietäntyyppiset hankkeet kerran vuodessa yhteen seminaariin, joka olisi yksi tapa tehostaa pienten hankkeiden tukea

Hanketoiminta

- Pilotti/kehittämishankkeille ”hankekummit”
- TEK:n kanssa keskustelu asiantuntijatuon hyödyntämisestä

Viestintä

- Suunnittelussa tukena viestintätyöryhmä, joka tekee toimiston kanssa suunnitelman – suunnitelma hyväksytään johtoryhmässä – toimisto toteuttaa – seuranta koko ajan
- Painotetaanko viestintää suurelle yleisölle vai ammattilaisille/toimijoille?
- Paikallistason viestintää pyritään painottamaan tehostamalla liikunnan aluejärjestöjen terveysliikunnan kehittäjien panosta.

Koulutus

- KKI ei ole kouluttajaorganisaatio, vaan tukee koulutusta järjestäviä tahoja ja tiedottaa niiden tarjoamista palveluista
- KKI:n omat koulutustapahtumat Katselmus, Kunnon Laiva, aluekierros – riittävästi!
- Koulutusseteli olisi hyvä lisä KKI:n tukimuotoihin
- KKI:lla oltava selvä kuva, millaista koulutusta kentällä tarvitaan

Kansainvälinen toiminta

- KKI enemmän esillä erilaisissa kongresseissa ja muissa tapahtumissa, mietittävä sopivat tavat

Tutkimus

- Yhteistyö tiedeyhteisön kanssa
- Mitä seurataan kolmannella kaudella?

Arviointiryhmän raportti julkaistaan LIKES-julkaisusarjassa vuoden 2005 alussa.

5

Muut asiat

Kokouksessa ei käsitelty muita asioita.

6

Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja Timo Haukilahti kiitti osanottajia ja päätti kokouksen klo 14.

KUNNOSSA KAIKEN IKÄÄ –OHJELMA

MUISTIO

JOHTORYHMÄN KOKOUS

13.12.2004

Aika maanantai 13.12.2004 klo 12-14

Paikka Katajanokan Kasino, Helsinki

Läsnä Timo Haukilahti
Erkki Hulkkonen
Tor Jungman
Matti Ojala
Mari Miettinen
Elina Karvinen
Jorma Savola
Mikael Fogelholm
Rainer Anttila
Veikko Vihko
Veli-Matti Risku

puheenjohtaja

Jyrki Komulainen
Katja Rajala

esittelijä
sihteeri

Estyneet Tapani Melkas
Anu Mustonen
Ilkka Vuori

Asiat

1 Kokouksen avaus

Puheenjohtaja Timo Haukilahti avasi kokouksen ja toivotti osanottajat tervetulleiksi.

2 Edellisen kokouksen muistio

Edellisen kokouksen muistio todettiin kokouksen kulun mukaiseksi.

3 Ilmoitusasiat

KKI-ohjelman vuosipäivä on 18.2. klo 11.30 Smolnassa.

Hanketuet 1/2005

Jyrki Komulainen esitti yhteenvedon hankekilpailuun tulleista hakemuksista. Hakemuksia oli 160. Hakemukset olivat laadultaan hyviä. Hakemusten perusteella urheiluseurat ja -järjestöt ovat vähitellen aktivoitumassa. Mukana oli myös paljon pieniä hankkeita, joita on aikaisemmin ohjattu jatkokehittelyyn.

KKI-toimisto ja SLU-alueet ovat suunnitelleet yhteistyötä hakemusten käsittelystä. Hankekierroksen 1/2005 yhteydessä toimisto lähetti neljälle alueelle ko. alueilta tulleet hakemukset, joita alueet kommentoivat (eivät ottaneet kantaa tukipäätöksiin tai mahdollisen tuen suuruuteen, vaan kertoivat oman näkemyksensä hankkeiden hyvistä ja huonoista puolista).

KKI-toimisto saattoi johtoryhmälle tiedoksi esitetyt tukisummat. Päätökset tekee Liikunnan ja kansanterveyden edistämistätiö LIKESin hallitus. Hankekierroksen yhteenveto on liitteessä 1.

Johtoryhmä keskusteli hanketukipäätöksiin liittyvistä seikoista. Keskusteluissa tuli esille seuraavat kohdat:

- Mietittävä, kuinka kauan KKI-tukea yhdelle hankkeelle voidaan myöntää (jotkut hankkeet saaneet tukea useina vuosina peräkkäin)
- KKI-tuen painotus edelleen yhteisöissä, kunnissa – ei tukea suurille yrityksille (pk-yritykset eri asia)
- Tiivistelmäpapereihin selvästi kolme kohtaa: kohderyhmä, rekrytointi, kuvaus toiminnasta
- Kohderyhmän tavoittaminen oltava hyvin kuvattu hakemuksissa
- KKI-ohjelman linjavedon pitäisi näkyä tukipäätöksissä
- A-killat aktivoituneet, kannattaisiko keskustella A-killtojen liiton kanssa yhteistyöstä?
- Vaikuttaako SLU-alueiden toiminta tuen suuruuteen? Nyt kaikille sama tukisumma (12 000 €). Alueiden toimintaa on seurattava (lähtökohtana tuelle on ollut kolmasosa terveysliikunnan kehittäjän palkkakuluista)
- KKI-johtoryhmässä olisi hyvä keskustella lajiliittojen roolista aikuisten terveysliikunnan toimijoina

KKI 2005-2009

Jyrki Komulainen esitteli johtoryhmälle yhteenvedon keskusteluista kolmannen kauden suunnitelmista (liite 2).

Keskustelussa esille tullutta:

- Miten KKI huomioi Liiku terveemmäksi -päivän? Voisi tarjota hankkeille työvälineitä.

- Ikääntyneiden ohjatun terveysliikunnan laatusuositukset olisi jotenkin saatettava hankkeiden tietoon.
- Ns. kehittämishankkeet on päätettävä vuoden 2005 alussa.
- Löytyykö edelliseltä hankekierrokselta potentiaalisia hankkeita kehittämishankkeiksi?
- Yksi kehittämishanke voisi olla esimerkiksi eläkeläisjärjestöjen yhteishanke.
- Toinen vaihtoehto voisi olla pk-yritysten rypäs joltain tietyltä alueelta.
- Myös jokin uusi kunta on yksi vaihtoehto.
- Miten teema liikunta ja painonhallinta huomioidaan kohderyhmässä 60+ ?
- Kunto ry:n liikuttajakoulutus, erityisesti ravitsemusosa, olisi hyvä huomioida painonhallintateemassa.

6 Muut asiat

Kokouksessa ei käsitelty muita asioita.

7 Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja Timo Haukilahti päätti kokouksen klo 14.

Liite 1. HAUN 1/2005 YHTEENVETO

Hakemuksia tuli yhteensä 160 kappaletta. Jatkohakemuksia oli 71. Hakijoista 72 ei ole saanut tukea KKI-ohjelman toisella toimikaudella. Näistä täysin uusia hakijoita oli 50. Hakemuksista 24 oli suunnattu pelkästään ikääntyneiden liikunnan kehittämiseen. 48 hankkeen kohderyhmänä olivat sekä työikäiset että ikääntyneet. Työyhteisöhankeita oli 21.

Tukea haettiin yhteensä 1 175 166,24 euroa. Tukea esitetään 86 hankkeelle yhteensä 324 900 euroa. Näiden hankkeiden joukossa on 15 pelkästään ikäihmisten liikuntaan suunnattua hanketta. 32 hanketta järjestää toimintaa sekä työikäisille että ikääntyneille. Työyhteisöhankeita on 12. Jatkokehittelyyn esitetään ohjattavaksi 47 hanketta.

Hausa 2/2004 ohjattiin jatkokehittelyyn 46 hanketta, joista yhdeksän haki tukea uudelleen hankekierroksella 1/2005. Tukea esitetään seitsemälle hankkeelle, kaksi ohjataan edelleen jatkokehittelyyn. Hausa 1/2004 ohjattiin jatkokehittelyyn 32 hanketta, joista kolme haki tukea uudelleen haussa 1/2005. Tukea esitetään kaikille kolmelle hankkeelle.

TAULUKKO 1. Taloudellista tukea hakeneet hankkeet hankeluokittelun mukaan.

Hankkeiden jaottelu	Hakemukset (kpl)	Haettu tuki (€)	Esitykset (kpl)	Esitetty tuki (€)
1. Pieniyhteisöhankeet	57	378 111,24	28	55 300
2. Paikallishankkeet	72	327 783,00	35	65 600
3. Suuret kaupungit	2	27 000,99	1	6 000
4. Aluehankkeet	1	11 225,00	-	-
5. Tukihankkeet	28	431 047,00	22	198 000
6. Muut hankkeet	-	-	-	-
7. Olosuhdehankkeet	-	-	-	-
Yhteensä	160	1 175 166,24	86	324 900

TAULUKKO 2. Taloudellista tukea hakeneet hankkeet maakunnittain.

Maakunta	Hakemukset (kpl)	Haettu tuki (€)	Esitykset (kpl)	Esitetty tuki (€)
Uusimaa	44	358 162,00	27	78 800
Itä-Uusimaa	2	8 000,00	-	-
Kanta-Häme	3	8 500,00	1	1 500
Päijät-Häme	2	30 000,00	1	12 000
Kymenlaakso	2	7 350,00	1	1 500
Etelä-Karjala	7	37 675,00	3	13 300
Varsinais-Suomi	15	66 392,00	9	28 600
Satakunta	2	12 400,00	2	4 500
Pirkanmaa	16	99 724,00	8	20 700
Keski-Suomi	12	95 296,00	5	16 700
Etelä-Pohjanmaa	6	67 480,00	1	12 000
Pohjanmaa	7	40 300,24	5	18 300
Keski-Pohjanmaa	-	-	-	-
Etelä-Savo	10	71 872,00	6	27 000
Pohjois-Savo	7	60 100,00	3	21 500
Pohjois-Karjala	5	66 975,00	3	17 500
Pohjois-Pohjanmaa	10	57 940,00	4	17 000
Kainuu	3	35 622,00	2	13 500
Lappi	7	51 378,00	5	20 500
Ahvenanmaa	-	-	-	-
Koko maa	160	1 175 166,24	86	324 900

Liite 2. KKI 2005-2009

KKI vuosina 2005-2009

- Nykyinen kohderyhmä riittävä
- Erityisryhmät huomioidaan tukemalla koulutusta ja liikuntaan liittyvää materiaalityöntöä
- Tarkempi segmentointi
- Teemat
- Liikkumattomat liikkeelle!

Strategiset tavoitteet

- Muutama tarkoin valittu, joita seurataan tarkemmin (seuranta ja arviointi)
- Ryhmäliikunta vs. omatoiminen
- Arki- ja hyötyliikunta
- Sekä paikallistasolähtöiset että suuret kehittämishankkeet

Työryhmät

- Viestintä TR
- Olosuhde TR
- Koulutus TR
- Kunta TR
- Seuranta- ja arviointi TR
- Tekevät 1-2 kokouksessa tammi-helmikuun 2005 aikana omalta alueeltaan yksityiskohtaiset tavoitteet KKI-toimiston toteutettaviksi

Muu työryhmätyöskentely

- Voimaa vanhuuteen –ohjelma (Ikäinstituutti)
- KKI-SLU-alue työryhmä
- Tyypin 2 diabeteksen ehkäisyohjelma (Diabetesliitto)
- Terveysliikunnan valtakunnallinen verkosto eli ”Kunnon Laiva verkosto”
- Terveystiedon edistämisen viestinnän suuntaviivat (TEK)
- Pieni Päätös Päivässä (Sydänliitto)
- Liikuntajärjestöjen aktivointityö (ei vars. Tr-työskent.)

Hanketuki 2005

- Hankekilpailu 2x (31.3. ja 30.9.)
- Kriteereissä huomioidaan laatu entistä vankemmin
- Alhaalta ylös -periaate
- Käytetään alueellisesti terveysliikunnan kehittäjien apua hankkeiden arvioinnissa
- Esitys-päätös-käytäntö kuten aikaisemmin

Hanketuki

- Kehittämishankkeet (ylhäältä alas)
- Vuonna 2005 2 kpl

- Johtoryhmän linjoittaman strategian mukaisesti
- Valinta, ohjaus ja seuranta: Toimisto sekä asiantuntijaryhmä
- Aluejärjestöt: Ohjaus ja seuranta laadittujen kriteerien mukaisesti

Koulutus

- KKI tukee koulutusta järjestäviä tahoja ja tiedottaa niiden tarjoamista palveluista
- KKI-katselmus Hämeenlinna 17.-18.3.2005
- Kunnon Laiva 19.-21.8.2005
- Terveysliikunnan aluekierros syys-lokakuu, 17 tilaisuutta
- Soveltavan liikunnan aluekierros kevät 2005, kolme tilaisuutta
- Koulutussetelin käytön testaus (hankkeet)
- Koulutustyöryhmä laatii selkeän kokonaissuunnitelman: oma koulutus + muu koulutus

Seuranta ja arviointi

- Seurantatiedon keruujärjestelmän päivitys: Tekninen ja sisällöllinen
- Arviointisuunnitelma: Vaikuttavuus, valittujen tavoitteiden toteutuminen
- KKI-toimisto ja ulkopuoliset asiantuntijat
- Seurantaraportista irrotetaan KTL:n AVTK-tulokset omaksi raportikseen (ajankohtaisuus)

Kansainvälinen toiminta

- Lisätään yhteistyötä alan tutkijayhteisön kanssa: Raportointi tieteellisissä kongresseissa ja julkaisuissa
- KKI-ohjelma jäseneksi Euroopan terveystieteen verkostoon: aktiivinen verkostotoiminta

Painonhallinta 2005-2006

- Teeman ja hanketukien 1/2005 julkistaminen, tammikuu
- Vuosipäivä, 18.2.2005, Helsinki
- Katselmus, Hämeenlinna. 17.-18.3.2005
- Tyypin 2 Diabetes, pilottisairaanhoitopiirien tapahtumat
- Kunnon Laiva 19.-21.8.2005
- Terveystieteen aluekierros, syys-lokakuu 2005 (17 tapahtumaa) ja Soveli-kierros kevät (3 tapahtumaa)

Painonhallinta, viestintä

- TV, Liikunta ja hyvinvointi, YLE TV2
- TV, dokumentti mallipariskunnasta, YLE
- Helsingin Sanomat ja muut lehdet
- Kipinät, tiedotteet, jutut
- Alueellisten verkostojen käyttö
- KKI-verkosto, sisäinen tiedottaminen
- www-sivut

Painonhallinta

- Liikunta ja painonhallintatuote päätekäyttäjille
- Työryhmä: Patrik Borg, Anne Kettula, Tuija Pokki, Marjaana Lahti-Koski, Maare Kauppinen, Kaisa Saarentola, Jyrki Komulainen
- 32 s noin 150.000 kpl, lanseeraus Kunnon Laiva
- systemaattinen tiedotus Aluekierros 2005
- Muut materiaalit, dokumentti DVD
- Hanketukihakemuksissa painonhallintaryhmät +